

هرخانه
یک پایگاه
سلامت

Each Home As a Health Post (HAHP)

راهنمای خودمراقبتی برای
سفران سلامت خانواده

آمادگی خانوار در مقابله با زلزله

اهداف آموزشی

- بعد از مطالعه این راهنمای قادر خواهد بود:
- ﴿ انواع مخاطرات را بیان کنید.
- ﴿ چگونگی مدیریت خطر بلایا را توضیح دهد.
- ﴿ راهکارهای کاهش آسیب‌پذیری در بلایا را بیان کنید.
- ﴿ انواع آسیب‌های ناشی از مخاطره را بیان کنید.
- ﴿ میزان آمادگی خانوار خود را در برابر بلایا بررسی کنید.

اهمیت مخاطرات طبیعی

جمهوری اسلامی ایران با مساحت ۱,۶۴۸,۰۰۰ کیلومتر مربع و جمعیت بیش از ۸۰ میلیون نفر در جنوب غرب آسیا واقع شده است. در میان ۴۰ نوع مختلف از بلایای مشاهده شده در نقاط مختلف جهان، ۳۱ نوع در ایران شناسایی شده است. بلایای طبیعی عمدتاً در ایران عبارتند از: زلزله، سیل، خشکسالی، رانش زمین، بیابان‌زایی، جنگل‌زدایی و توفان.

ایران در معرض انواع مخاطرات طبیعی و انسان ساخت قرار دارد.

در کشور، در هر سال بهطور متوسط:

- ﴿ ۲۵۰ مخاطره طبیعی روی می‌دهند.
- ﴿ ۳۰۰۰ نفر در اثر این مخاطرات کشته می‌شوند.

۹۰۰۰ نفر دچار مصدومیت فیزیکی می‌شوند.

این در حالی است که:

۱/۵ میلیون نفر تحت تأثیر قرار می‌گیرند.

﴿ افراد فقیر، معلولان، سالمدان، زنان باردار و کودکان، آسیب‌پذیرترین گروه‌ها در برابر بلایا هستند. ﴾

﴿ حدود ۷۷ درصد ساختمان‌های روستایی ایران در برابر زلزله مقاوم نیستند. ﴾

﴿ توسعه سریع شهرنشینی باعث شده تا بسیاری از ساکنین روستاهای در حاشیه شهرهای بزرگ ساکن شوند که از مقاومت و آمادگی لازم برای بلایا برخوردار نیستند. ﴾

﴿ در توسعه شهرهای کشور مبانی کاهش خطر بلایا به درستی رعایت نمی‌شوند. ﴾

﴿ آمادگی خانوارهای ایرانی در برابر بلایا، به طور متوسط، تنها ۸ درصد است. ﴾

با درنظر گرفتن این موارد، ضروری است خانوارها برای مقابله با هر گونه مخاطره آماده باشند.

تعاریف:

مخاطره چیست؟

مخاطره اتفاق فیزیکی یا پدیده‌ای است که می‌تواند بالقوه خسارت‌زا باشد (البته نه الزاماً). این خسارت می‌تواند جانی، مالی یا عملکردی باشد. مخاطرات به انواع زیر تقسیم می‌شوند:

۱ مخاطرات طبیعی که به سه دسته زیر تقسیم می‌شوند:

- ﴿ با منشاء زمینی مانند زلزله، آتش‌نشانی، سونامی
- ﴿ با منشاء آب‌وهوازی مانند سیل، توفان، خشکسالی، رانش‌زمین
- ﴿ با منشاء زیستی مانند همه‌گیری گسترده بیماری‌ها (وبا، آنفلوآنزا و ...)

۲ مخاطرات انسان ساخت: که منشاء آنها فعالیت‌های بشر

است و می‌تواند عمدی یا غیرعمدی باشد، مانند آسودگی‌های صنعتی، انتشار مواد هسته‌ای و رادیواکتیو، زباله‌های سمی، شکستن سدها، حوادث حمل و نقل، حوادث صنعتی، انفجار و آتش‌سوزی.

آسیب‌پذیری چیست؟

﴿ آسیب‌پذیری همان شرایطی است که باعث می‌شود ما در اثر یک مخاطره آسیب ببینیم. مثال: زلزله خود به خود بد نیست، بلکه عدم آمادگی و مقاوم نبودن ساختمان‌ها آن را خطرناک می‌کند.

آسیب‌پذیری
همان
شرایطی
است که باعث
می‌شود ما در
اثر یک مخاطره
آسیب ببینیم

در چهار زمینه زیر می‌توانیم آسیب‌پذیر باشیم:

- ۱ آسیب‌پذیری سازه‌ای: مثل مقاوم نبودن دیوارها، سقف‌ها و ستون‌ها
  - ۲ آسیب‌پذیری غیرسازه‌ای: مثل محکم نبودن کمد به دیوار، فرسوده بودن سیم‌های برق، بسته بودن مسیرهای خروج اضطراری و شرطت آن وغیره
  - ۳ آسیب‌پذیری فردی: مثل سالم‌نند بودن، بارداری، کودک بودن، معلولیت و بیماری
  - ۴ آسیب‌پذیری عملکردی: مثل نداشتن برنامه تخلیه، نداشتن کیف اضطراری وغیره
- ظرفیت چیست؟**
- ظرفیت عبارت از عوامل مثبتی است که توانایی ما را برای مقابله با مخاطرات افزایش می‌دهند. مثل داشتن اطلاعات کافی، وجود کیف اضطراری در خانه و ...
- خطر چیست؟**
- هر چقدر احتمال وقوع یا مواجهه با یک مخاطره و شدت آن و همچنین آسیب‌پذیری ما بیشتر بوده و آمادگی‌مان کمتر باشد، احتمال اینکه کشته یا مجرح شویم و یا اموال‌مان آسیب ببیند، بیشتر است. در این صورت می‌گوییم ما با خطر بالایی مواجه هستیم.

مدیریت خطربلایا

افراد مختلف برای مدیریت خطربلایا نظرات مختلفی دارند. برخی معتقدند که تمام کارها را باید دولت انجام دهد، برخی معتقدند که تمام کارها به عهده مردم است و گروهی هم معتقدند که مردم و دولت باید با همکاری هم اقدامات ایمن‌سازی و کاهش خطر را انجام دهند.

تجربه دنیا چه در کشورهای توسعه یافته مثل کانادا، انگلستان و ... و چه در کشورهای در حال توسعه مثل کشورهای آفریقایی و آمریکای جنوبی بیان می‌کند که مردم نقش بسیار مهمی در مدیریت و کاهش خطر بلایا دارند.

چرا مردم؟

- ﴿ مردم هر محله، بهتر از هر کسی محله خود را می‌شناسند.
- ﴿ هر کس خانه خود را بهتر از دیگران می‌شناسد.
- ﴿ مردم اولین کسانی هستند که در صورت وقوع حادثه، به اعضاى خانواده و همسایگان خود کمک می‌کنند.

نکته: بسیار مهم است که اقدامات مردمی همسو با قوانین کشور انجام گیرد.

مثال: بسیار مهم است که مردم اقدام به مقاوومسازی خانه‌های شان بکنند ولی این کار باید مطابق با قوانین شهرداری انجام شود و گرن، بیشتر منجر به هرج و مرج خواهد شد.

جلسه برنامه‌بازی خانوار در برابر بلایا:

- کلیه اعضای هر خانوار باید حداقل یکبار در سال (ترجیحاً هر ۳ ماه یکبار) دور هم جمع شوند و درباره مسایل زیر بحث و گفتگو کنند:
- ۱ چه مخاطراتی خانوار را تهدید می‌کند؟
  - ۲ مهمترین این مخاطرات را کدامند؟
  - ۳ خانواده چه راه حل‌هایی را باید مورد توجه قرار دهد تا برای مدیریت این مخاطرات آماده باشد؟

دققت کنید که در این جلسه، باید تمام اعضای خانوار حضور داشته باشند، شامل پدر، مادر، فرزندان، پدربزرگ و مادربزرگ و هر کس دیگری که با آن خانواده زندگی می‌کند.

رسم نقشه خطر:

رسم نقشه خطر، روش آموزشی است که در کشورهای مختلف از جمله ژاپن و همچنین کشور خودمان در استان‌های گلستان، کرمان و تهران بسیار موثر بوده است. در این روش، شما مشارکت تمام خانواده را جلب می‌کنید و خانواده شرایط خطر خود را با تصویر می‌بینند. ضمناً در اطراف نقشه، به خانواده موارد مهم را یادآوری می‌کنید. برای رسم نقشه می‌توانید مراحل زیر را طی کنید:

(تصور کنید خانه را از بالا، بدون سقف می‌بینید):

➊ دیوار دور خانه

➋ در ورودی

➌ دیوارهای آشپزخانه، اتاق‌ها، هال، سرویس و ...

➍ نقاط خطر با ضربدر (✗) **قزم** (نقاط خطر جاهابی است که احتمال سقوط اشیا و شکستن شیشه و ... وجود دارد).

➎ نقاط امن برای پناه گرفتن با بعلاوه (+) **سبز** (نقاط امن مانند چارچوب درهای محکم، گوشه‌های اتاق و کنار ستون‌ها ...) سعی کنید نقاط خطر را برطرف کنید و آن‌ها را تبدیل به بعلاوه (+) آبی کنید.

نقشه منطقه/ محله:

به ترتیب رسم کنید:

➏ محدوده منطقه/ محله

➐ مناطق مهم منطقه/ محله (مدرسه، مسجد، پل و غیره) با بعلاوه (+) مشکی

➑ خانه خودتان با ضربدر (✗) آبی

رسم نقشه
خطر، روش
آموزشی
است نهاد
کشورهای
 مختلف از
جمله این و
همچنین کشور
خودمان در
استان‌های
گلستان،
کرمان و
تهران بسیار
موثر بوده است

- ﴿ مسیر سیل با فلش (→) قرمز ﴾
- ﴿ مناطق امن با دایره (O) سبز ﴾
- ﴿ مسیر فرار با فلش (←) آبی ﴾

ارزیابی خطرسازهای:

۱۳ مهم‌ترین عامل مرگ در بلایای طبیعی در ایران، خراب شدن ساختمان‌های غیر مقاوم است. سازه هر منزل عبارت است از دیوارها، سقفها و ستون‌ها. لازم است مقاومت سازه هر منزل در برابر مخاطرات مهم (به خصوص زلزله، سیل و توفان) توسط یک فرد متخصص بررسی شود. توصیه می‌شود این کار سالانه تکرار شود. در صورتی که به نظر یک متخصص، منزل شما از مقاومت لازم برخوردار نیست، اقدام به مقاوم‌سازی آن کنید. البته بهتر است در زمان خرید یا ساخت یک منزل معیارهای مقاومت در برابر بلایا بدقت سوال و رعایت شود. لازم است که هر خانوار با موارد زیر آشنا باشد و آن را از آژانس مسکن، سازنده و یا مهندس مربوطه سوال کند:

- ﴿ استاندارد ساخت ساختمان‌های در خصوص زلزله به آیین‌نامه ۲۸۰۰ معروف است.
- ﴿ در خصوص سیل، لازم است که ساختمان در حریم رودخانه‌ها ساخته نشود و در مناطق سیل خیز با محاسبه اینکه در صورت وقوع سیل، سطح آب به چه میزان بالا خواهد آمد، ارتفاع ساختمان از زمین محاسبه می‌شود.
- ﴿ در خصوص توفان، بسته به پیش‌بینی سرعت باد، مقاومت مورد نیاز سازه توسط مهندسین تعیین می‌شود.

نکته: خرید یا ساخت منازل مقاوم در برابر بلایا، بهترین و به صرفه ترین راه در مقایسه با مقاوم سازی منازل می‌باشد، لذا با آگاه سازی خانوارها و افزایش تقاضای خرید یا ساخت منزل ایمن، این امر به یک نیاز و مطالبه عمومی تبدیل شده و به تدریج، ظرفیت سازی لازم و ترویج فرهنگ خرید یا ساخت خانه ایمن، اتفاق خواهد افتاد.

از زیبایی خطر غیرسازه‌ای:

علاوه بر خراب شدن ساختمان‌های غیر مقاوم، عوامل غیرسازه‌ای هم باعث مرگ و مصدومیت ناشی از بلایای طبیعی در ایران می‌شوند. عوامل غیرسازه‌ای در یک منزل عبارتند از هر بخشی غیر از سقف، دیوار و ستون؛ به عبارت دیگر تمام لوازم منزل، اشیای دکوری، شیشه‌ها، درها، تاسیسات آب، برق و گاز وغیره در گروه عوامل غیرسازه‌ای قرار می‌گیرند.

هر عامل غیرسازه‌ای می‌تواند در صورت جابه‌جا شدن، پرتاب شدن، شکستن یا مسدود کردن مسیرهای خروج منجر به مرگ یا مصدومیت شود. پس لازم است هر خانوار عوامل غیرسازه‌ای که ممکن است در اثر مثلاً یک زلزله جابه‌جا یا پرتاب شود، بشکند یا مسیر خروج را مسدود کند، شناسایی و برای رفع آن بکوشند.

راهکارهای کاهش آسیب‌پذیری غیرسازه‌ای عبارتند از:

۱ حذف عامل: مثلاً حذف یک شی دکوری غیر ضروری

۲ جابه‌جا کردن عامل: مثلاً جا به جا کردن یک گلدان یا شی سنگین از بالای کمد، قرار دادن اشیای سنگین و خطرناک در طبقات پایینی کابینت‌ها، برداشتن تخت بچه از کنار یک شیشه بزرگ

۳ محکم کردن عامل در جای خود: مثلاً محکم کردن کمدها یا بوفه دکوری به دیوار، نصب قفل به در کابینت‌ها، لمینت کردن شیشه‌ها

۴ تغییر شکل عامل: مثلاً تغییر درها به گونه‌ای که همواره به بیرون باز شوند. (گیرکردن در پشت در بسته، باعث مرگ و زیر آوار ماندن بسیاری از هموطنان عزیزان شده است).

۵ نصب سامانه‌های هشدار اولیه: مانند نصب هشداردهنده‌های دود آتش در منزل و اطلاع داشتن خانوار در برنامه هشدار اولیه مخاطرات مهم آب و هوا بی‌مانند سیل و توفان

۶ تعمیر تأسیسات: مثلاً با بررسی فرسودگی سیم‌های برق، لوله‌ها و شیرهای گاز و تعمیر آنها

توجه: معمولاً کاهش آسیب‌پذیری عوامل غیرسازه‌ای کم یا بدون هزینه است و به مقدار زیادی از مرگ و صدمات می‌کاهد.

کیف اضطراری خانواده:

هر خانوار باید دارای یک کیف اضطراری در منزل و ترجیحاً یک کیف اضطراری در صندوق عقب ماشین باشد. دقت کنید در صورت باران و سیل، کیفی را انتخاب کرده باشید که ضدآب باشد (حتی یک کیسه نایلونی محکم) تا محتويات آن خیس نشود. باید جای مشخصی برای کیف اضطراری خانواده در نظر گرفته شود و همه افراد خانوار از وجود آن باخبر باشند.

کیف اضطراری خانواده باید دارای این اقلام باشد:

جمعه کمک‌های اولیه، چراغ قوه با باتری اضافه، رادیو با باتری اضافه، پول، مدارک مهم (شناسنامه، استناد زمین، ...)، شماره تلفن‌های ضروری، دستکش لاستیکی، لباس ضدآب، مواد غذایی خشک/کنسرو، کنسرو بازکن، وسایلی مانند چاقو، طناب و ...، آب، وسایل ویژه نوزادان اسلامندان/بیماران، وسایل زنان (نوار بهداشتی، قرص ضد بارداری)، لباس (گرم، زیر، ...)، چند جفت کفش محکم و بادوام و آنچه که برای فرد عزیز است.

نکته: تهیه کیف اضطراری با وجود هزینه اندک آن، می‌تواند برای ساعت‌های اولیه پس از وقوع حادثه، جان شما و عزیزانتان را تا زمان رسیدن تیم‌های امدادی حفظ کند.

برنامه ارتیاطی خانواده‌شرایط اضطراری و بلایا:

۱ لازم است هر خانواده برنامه ارتیاطی خود را برای شرایط اضطراری و بلایا تعریف و تمرین کند. معمولاً راه‌کارهای زیر توصیه می‌شوند: ۲ همه افراد خانواده باید شماره تلفن یکی از بستکان قابل اطمینان در سایر نقاط شهر یا شهرهای دیگر را از حفظ بدانند. ۳ محل تجمع خانواده بعد از وقوع یک حادثه باید از قبل تعیین شود تا در صورت خراب شدن منزل و گم شدن افراد، در نهایت در یکجا بتوانند هم‌دیگر را پیدا کنند؛ مثلاً یک میدان، مسجد محل وغیره. ۴ تعیین محلی که اعضای خانواده بتوانند برای یکدیگر پیغام بگذارند و آن را روی دیوار یا درختی نصب کنند تا بتوانند از اوضاع هم با خبر شوند.	همه اضداد خانواده باید شماره تلفن یکی از بستکان قابل اطمینان در سایر نقاط شهر یا شهرهای دیگر را از حفظ بدانند

برنامه تخلیه منزل در شرایط اضطراری:

- ۱ از قبل محلی را برای جمع شدن خانواده مشخص کنید. در خصوص سیل، میله، یک منطقه مرتفع را مشخص نماید.
- ۲ در هر خانواده باید برنامه تخلیه در شرایط اضطراری تعریف و توسعه افراد خانوار تمرین شود. تخلیه منزل در موارد زیر صورت می‌گیرد:
- ۳ پس از وقوع یک زلزله (البته بعد از اطمینان از تمام شدن لرزش‌های آن).
- ۴ در هنگام وقوع زلزله فقط باید در نقاط امن ساختمان پناه بگیرید. مگر در منازل یک طبقه‌ای که مطمئن هستید بلاfacله وارد حیاط می‌شوید.
- ۵ قبلاً از وقوع سیل یا توفان بر اساس هشدار رسانه‌ها و مسوولین در برنامه تخلیه موارد زیر باید مدنظر باشند:
- ۶ از قبل محلی را برای جمع شدن خانواده مشخص کنید. در خصوص سیل، یک منطقه مرتفع را مشخص کنید.
- ۷ با آرامش خارج شوید.
- ۸ قبل از خروج، کیف اضطراری خود را بردارید.
- ۹ به افراد آسیب پذیر شامل افراد بیمار، زنان تازه زایمان کرده / زنان باردار، کودکان، ...) کمک کنید.
- ۱۰ شیر گاز را بیندید.
- ۱۱ کنتور برق را قطع کنید.
- ۱۲ در را پشت سر خود قفل کنید.

بنده کمک به اعضای آسیب‌پذیر خانواده:

- در هر خانواده باید افراد آسیب‌پذیر در برابر بلایا تعیین و برای کمک به آنها برنامه‌ریزی شود. مثال‌های زیر برخی از روش‌های کمک به این افراد هستند:
- ۱ تعیین یک فرد به ازای هر فرد آسیب‌پذیر برای کمک به وی در زمان تخلیه اضطراری
  - ۲ ذخیره‌سازی و برداشتن داروهای مورد نیاز افراد بیمار
  - ۳ «جایه‌جا کردن افراد بستری از مجاورت عوامل غیرسازنده‌ای خطرناک منزل مثلاً جایه‌جا کردن تخت یک بیمار بستری از مجاورت کمد سنگین یا شیشه‌ای»

فهرست اعضای آسیب‌پذیر خانواده

۱ افراد دارای بیماری مهم	هر خانواده باید افراد آسیب‌پذیر
۲ افراد دارای سابقه بستری اخیر	در برابر بلایا
۳ زنان تازه زایمان کرده	رام‌شخص
۴ افراد معلول (جسمی یا روانی)	وبراک
۵ کودکان	کمک به آنها
۶ زنان	برنامه‌ریزی
۷ سالمندان	کند

آزمون آمادگی در برابر بلایا

لطفاً به سوالات زیر پاسخ دهید تا میزان آمادگی خود را برای بلایا بدانید:
 جمع امتیاز (به هر پاسخ بله، امتیاز «۱» و به هر پاسخ خیر، امتیاز «۰» بدھید
 و سپس امتیاز خود را با هم جمع کنید.)

ردیف	سؤال	راهنما	امتیاز
۱	آیا طی یک سال گذشته در خانواده شما جلسه برنامه‌ریزی برای مقابله با بلایا انجام شده است؟	منظور از بلایا مانند زلزله، سیل، آتش‌سوزی و غیره است. جلسه خانوار عبارت است از جلسه‌ای که تمام اعضای خانواده شامل والدین، فرزندان، پدر و مادر بزرگ و ... دور هم جمع شده و در مورد مقابله با بلایا با هم صحبت کنند.	
۲	آیا خانواده شما نقشه خطر پلیایی مهم را رسم کرده است؟	نقشه خطر عبارت است از نقشه‌ای که محل‌های امن و یا پرخطر منزل و یا محله سکونت شما را در صورت وقوع بلایایی مانند زلزله یا سیل مشخص می‌کند.	
۳	آیا مقاومت ساختمان منزل شما در برابر زلزله طی یکسال گذشته توسط یک فرد متخصص ارزیابی شده است؟	منظور از فرد متخصص، فردی است که حداقل دارای مدرک مهندسی ساختمان و دارای اطلاعات کافی در خصوص مقاومت ساختمان در برابر بلایا باشد. (ساختمان یا سازه عبارت است از: دیوارها، سقف و ستون)	
۴	آیا در صورت مقاوم نبودن ساختمان منزل تان در برابر زلزله، اقدامی را برای مقاوم سازی آن انجام داده‌اید؟	مقاوم سازی ساختمان شامل اقداماتی است که توسط حضور فرد متخصص و با استفاده از روش‌های فنی برای افزایش ایمنی سازه‌ای انجام می‌شود.	
۵	آیا طی یکسال گذشته آسیب‌پذیری عامل غیرسازه‌ای محل سکونت خود را برای زلزله ارزیابی کرده‌اید؟	عوامل غیرسازه‌ای عبارتند از تاسیسات (آب، برق و گاز)، لوازم منزل و دکوری، شیشه‌ها و غیره. این ارزیابی می‌تواند توسط خانوار انجام شود. البته بهتر است که از یک فرد متخصص کمک گرفته شود.	
۶	آیا طی یکسال گذشته اقدامی را برای کاهش آسیب‌پذیری عامل غیرسازه‌ای منزل خود انجام داده‌اید؟	منظور اقداماتی است که عوامل غیرسازه‌ای منزل شما را در برابر پرت شدن، شکستن و آسیب دیدن حفظ می‌کند. این اقدامات عبارتند از جایه‌جا کردن، حذف کردن و یا ثابت کردن عوامل غیرسازه‌ای	

کیف اضطراری کیفی است که در زمان وقوع مخاطره و خانواده برداشته می شود. محتویات آن عبارت است از: جعبه کمک های اولیه، پول، مدارک مهم (شناسنامه، استناد زمین، ...)، مواد غذایی خشک / کنسرو، چراغ قوه با باتری اضافه، رادیو با باتری اضافه و ...	آیا در خانواده شما کیف شرایط اضطراری و بلایا وجود دارد؟	۷
برنامه ارتباطی برنامه ای است که اعضای خانواده باید قبل از مخاطره به آن فکر کنند. به عنوان مثال باید محلی را برای ملاقات اعضای خانواده بعد از حادثه تعیین کنند و همچنین آدرس و تلفن یکی از اقوام در شهر دیگر را برای این موضوع مشخص کنند.	آیا خانواده شما برای شرایط اضطراری و بلایا، دارای برنامه ارتباطی است؟	۸
منظور از برنامه تخليه، برنامه ای است که خانواده از قبل از وقوع مخاطره مسیرهای امن خروج در شرایط اضطرار را تعیین کنند و در زمان وقوع، بلاخلاصه از آن مسیر استفاده کنند.	آیا خانواده شما برای شرایط اضطراری و بلایا برنامه تخليه دارد؟	۹
منظور از گروههای آسیب‌پذیر: زنان، کودکان، سالمندان و بیماران و ... هستند. در هر خانواده باید فرد یا افرادی تعیین شوند تا در زمان وقوع مخاطره مسؤولیت مراقبت (خروج اضطراری، توجه به لوازم و ملزمومات آنها و ...) این افراد را به عهده بگیرند.	آیا در خانواده شما برای گروههای آسیب‌پذیر در شرایط اضطراری و بلایا برنامه خاصی وجود دارد؟	۱۰
منظور از هشدارهای اولیه مخاطرات این است که خانواده باید از حادثی که آنها و محله آنها را تهدید می کند، آگاه باشند. این هشدارها می توانند به شکل صوتی (آذیر و ...) یا دیداری یا اخبار صدا و سیما باشند.	آیا اعضای خانواده شما با هشدارهای اولیه مخاطرات مهم منطقه مانند سیل، توفان و غیره آشنا هستند؟	۱۱

	منظور از آماده، وجود حداقل یک کپسول آتش نشانی شارژ شده است که اعضای خانواده روش استفاده از آن را می‌دانند.	آیا وسائل اطفای حریق آماده در منزل شما وجود دارد؟	۱۲
	کمک‌های اولیه عبارت است از آموزش نحوه احیا، کنترل خونریزی، بازکردن راه‌های هوایی و حمل مصدومین و ... . چنانچه از آموزش، بیش از یک سال گذشته باشد، امتیاز صفر منظور خواهد شد.	آیا حداقل یکی از اعضای خانوار شما طی یکسال گذشته برای کمک‌های اولیه پزشکی آموزش دیده است؟	۱۳
	منظور این است که در صورت وجود گروههایی در محله که در خصوص مقابله با حوادث و بلایا فعالیت دارند (مانند شهرداری‌ها، مساجد و ...) آنها را شناخته و در برنامه آنها مشارکت فعال داشته باشد.	آیا خانواده شما در برنامه‌های مدیریت بلایا در محله خود مشارکت دارد؟	۱۴
	منظور از تمرین، شبیه‌سازی وقوع یک مخاطره است که خانواده باید در آن، اقدامات مناسب بر اساس آموزش‌ها را انجام دهد. این اقدامات عبارتند از پنهان‌گیری در محل امن، تخلیه اضطراری، کمک به افراد آسیب‌پذیر و ...	آیا طی یکسال گذشته، خانواده شما تمرین شرایط اضطراری و بلایا را انجام داده است؟	۱۵

اکنون جمع امتیازات خود را در عدد شش و هفتدهم (۶/۷) ضرب کنید.

میزان آمادگی شما برای بلایا به دست می‌آید. (امتیاز کامل ۱۰۰ است.)

سوال: حال با این امتیاز آیا برای مقابله با بلایا به اندازه کافی آماده‌اید!

معاونت بهداشت

مرکز مدیریت شبکه

واحد مدیریت و کاهش خطر بلایا

iec.behdasht.gov.ir

دفتر آموزش و ارتقای سلامت